

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Bispehaugen barnehager

Trondheim eiendom

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
13/14887/ A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
27.05.2013

Møllenberg barnehage – tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. – varsel om pålegg

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningsmyndighet etter *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som regulerer barnas arbeidsmiljø. Miljøenheten gjennomførte 23.05.13 tilsyn ved Møllenberg barnehage. Tilstede ved befaringen var: Vigdis Sæther Halsli, fungerende styrer Bispehaugen barnehager, Anita Malvik førskolelærer Bispehaugen barnehager og Elin Grønvold Aunet og Bente Løvlie Høier, Miljøenheten.

Bakgrunn for tilsynet:

Miljøenheten gjennomførte i samarbeid med Oppvekstkontoret et elektronisk tilsyn ved alle barnehager i desember 2012. Dette tilsynet hadde fokus på:

- Avviksbehandling og revisjon av rutiner jfr §4 Internkontroll
- Kontroll av sikkerhet jfr §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap
- Smittevern og rutiner for lekevask jfr §17 Smittevern

Formålet med tilsynet 23.05.13 var å gjennomgå barnehagens svar ved elektronisk tilsyn og granske barnehagens fremlagte dokumentasjon.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Regelverk:

- Lov av 2011-06-24 nr 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Statens helsetilsyns veileder 3-98 til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Beskrivelse av barnehagene

Møllenberg barnehage er en del av den kommunale enheten Bispehaugen barnehager. Møllenberg barnehage har ca 75 barn i alderen 0-6 år.

1. Oppfølging av elektronisk tilsyn desember 2012

Blir avvik fra forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler dokumentert skriftlig?(§4)

Barnehagen har i liten grad tatt i bruk kommunens elektroniske avvikssystem (TQM avvikssystem). Ansatte har fått kort orientering om systemet, men har ikke hatt noe felles opplæring i bruken av meldesystemet.

Vaktmesterbok benyttes for å melde punkter til driftsoperatør, som kvitterer ut gjennomførte tiltak. Når det gjelder andre typer avvik, melder ansatte i hovedsak avvik muntlig til ledelsen/den som er til stede på kontoret, som melder videre til ansvarlige ved behov, enten via telefon eller e-post. Ved hastesaker ringes driftsoperatør, eller andre ansvarlige. Det kunne ved tilsynet ikke legges fram noe dokumentasjon på meldte avvik og håndtering av disse.

Når det gjelder melding av avvik/forbedringsmeldinger som gjelder egne rutiner og lignende, tas dette opp på morgenmøtet, som har representanter fra hver avdeling/base. Saker som skal formidles til ansatte noteres i baseboka, som alle ansatte på hver base skal lese gjennom daglig. Hendelser vurderes som regel fortløpende og tiltak blir iverksatt, men dette dokumenteres i liten grad.

Det ble ved tilsynet opplyst at alle skader på barn meldes skriftlig på eget skademeldingsskjema og på samlelister. Skademeldinger behandles fortløpende på personalmøter/avdelingsmøter, og samlelistene gjennomgås av ledelsen før innsending til forsikringsselskapet.

Barnehagen bør sette av tid til en årlig gjennomgang av alle typer avvik for å kontrollere at avvik er rettet, samt for å avdekke gjentatte hendelser som krever fysiske eller rutinemessige tiltak. Slik gjennomgang bør beskrives i barnehagens årshjul for HMS.

Barnehagen har ikke tilfredsstillende dokumentasjon på håndteringen av avvik, dvs. manglende skriftlighet, ansvars plassering, beskrivelse av tiltak, framdriftsplan for retting og beskrivelse av eventuelle avbøtende tiltak.

Fra forskriftens §4: *"Ansvar. Leder av virksomheten har ansvar for å påse at bestemmelsene i eller i medhold av denne forskrift overholdes, og skal rette seg etter de pålegg som kommunestyret til enhver tid gir. Virksomhetens eier skal påse at det er etablert et internkontrollsystem."*

Avvik nr.1: Barnehagen har ikke tilstrekkelig dokumentasjon på håndtering av avvik.

Er alle registrerte bygningsmessige avvik (inkl lekeplussstyr) rettet?(§4)

Det ble ved tilsynet opplyst at barnehagen ikke har åpne registrerte bygningsmessige avvik.

Det ble ved tilsynet fremlagt kontrollskjema for siste lekeplusskontroll, utført 28. april 2013. Det ble da registrert 2 B-feil og 4 C-feil. Disse var ikke kvittert ut som gjennomført enda.

Er det i 2012 foretatt en gjennomgang av rutiner som gjelder barnas arbeidsmiljø? (§4)

Enheten har ikke tatt i bruk kommunens elektroniske kvalitetssystem "Kvaliteket" til egne rutiner. De overordnede/generelle rutineene som ligger i Kvaliteket benyttes, og enheten har også utarbeidet egne rutiner i tillegg på en del områder. Disse er i stor grad formidlet til ansatte via oppslag og lignende. Det ble ved tilsynet lagt fram en del skriftlige rutiner samlet i perm for HMS-prosedyrer for barn. Flere av disse rutineene var fra 5-6 år siden, og det kunne ved tilsynet ikke legges fram oppdaterte skriftlige rutiner.

Ved starten av barnehageåret gjennomgås en del sentrale rutiner knyttet til barna på planleggingsdag/personalmøte. Slike gjennomganger bør systematiseres og dokumenteres, og rutiner bør dateres.

Barnehagen bør synliggjøre alle systematiske kontroller og gjennomganger som har betydning for barnas arbeidsmiljø i et årshjul. Punkter som bør fastsettes på et årshjul er brannøvelser, førstehjelpsopplæring, vernerunder inklusive fokus på barns sikkerhet, kontroll av lekeplassutstyr, gjennomgang av meldte avvik og skademeldinger, gjennomgang av rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø og bygningsmessige kontroller (ventilasjon, brannalarmanlegg etc).

Har alt personale i barnehagen gjennomført førstehjelpsopplæring i løpet av de siste 2 år?(§15)

Enheten har rutine for å gjennomføre førstehjelpskurs for alle ansatte 2. hvert år. Sist kurs ble gjennomført i oktober 2012. Det utarbeides lister over deltakelse på kurs.

Er kontroll av sikkerhet på innendørs lekeareal gjennomført og dokumentert i 2012? (§14)

Ved barnehagen gjennomføres det årlig vernerunde og brannvernrunde. Disse rundene omfatter en del tema som også omfatter barnas arbeidsmiljø. Ved tilsynet kunne det ikke fremlegges rapport eller referat fra siste vernerunde. Kontroll av sikkerhet på innelekeområdet er ikke beskrevet i barnehagens internkontrollsystem. Befaringen av lokalene i forbindelse med tilsynet (se nedenfor) viste flere sikkerhetsmangler ved barnehagens innelekeområde, og systemet for kontroll av sikkerhet må derfor forbedres. Vernerunder og kontroll av sikkerhet må dokumenteres, for eksempel i form av utfylte sjekklister og oppfølging av avvik i avvikssystemet.

Fra forskriftens §14: "*Sikkerhet og helsemessig beredskap. Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges...*"

Avvik nr.2: Det er ikke etablert et system for jevnlig kontroll av barnehagens innelekeområde med tanke på barns arbeidsmiljø og sikkerhet.

Er kontroll av sikkerhet på utelekeplassen gjennomført og dokumentert i 2012?(§14)

Driftsoperatør gjennomfører visuell kontroll av lekeplassen hver måned og kvitterer for dette i driftsplanen. Lekeplassutstyret kontrolleres etter sjekklister hvert år av driftsoperatør. Representanter fra barnehagen deltar på denne kontrollen. I tillegg foretar kommunens lekeplasskontrollører kontroll av barnehagens lekeplassutstyr i henhold til Norsk standard en gang hvert år.

Dokumentasjon på gjennomførte kontroller finnes i barnehagens driftsperm. Påpekte B- og C-feil fra årskontroll utført av lekeplasskontrollør april 2013 er ikke kvittert utført. Miljøenheten forventer at feil avdekket ved kontroll utbedres så snart det lar seg gjøre og at behovet for avbøtende tiltak vurderes.

Barnehagenes ansatte foretar daglig inspeksjon av lekeområdet. Punkter som skal kontrolleres er delvis skriftliggjort. Det bør presiseres hvilke forhold som skal kontrolleres. Dette kan være kvalitet på fallunderlag, forekomst av vandammer, problemer med port etc. Barnehagene bør

etablere rutiner for kvittering av gjennomførte kontroller.

Hvor ofte gjennomføres vask av leker på småbarnsavdeling? (§17)

Barnehagen har etablert rutine for vask av leker, som beskriver vask av leker hver 14. dag på småbarnsavdelingene. Ved tilsynet ble det opplyst av dette ikke alltid gjennomføres pga tidspress. Under perioder med mye sykdom vaskes leker hyppigere. Ved tilsynet kunne det ikke framlegges kvitteringslister eller lignende som dokumenterer gjennomført vask.

Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig og skal vaskes minst hver 14.dag. Vi viser til Folkehelseinstituttets "Faglige råd om barnehager og smittevern" og Trondheim kommunes faktaark "Hygiene i barnehager og skoler" (revidert mars 2013).

Fra forskriftens §17: "*Smittevern. Virksomheten skal planlegges og drives slik at risikoen for spredning av smittsomme sykdommer blir så liten som praktisk mulig.*"

Avvik nr. 3: Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutiner for vask av leker.

2. Forhold avdekket ved befaring av barnehagens lokaler

Sikkerhet på barnehagens innelekeområde.

Det ble ved befaringen påpekt flere forhold som kan medføre risiko for barneulykker. Dette dreide seg om manglende skåldesperre på noen av vannkranene, manglende sikring av høye hyller/reoler, usikrede speilflater og skarpe kniver som ble oppbevart lett tilgjengelig for barna. Det må foretas en gjennomgang av barnehagens innelekeområde, og avdekkede avvik må rettes.

Fra forskriftens § 14: "*Sikkerhet og helsemessig beredskap. Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges...*"

Avvik nr. 4. Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Ventilasjon

Ved flere av barnehagens avdelinger ble det ved tilsynet registrert få tillufts- og avrekkventiler, og ventilasjonen baserer seg delvis på overstrømming av luft mellom rommene. Miljøenheten er på denne bakgrunn usikker på om luftkvaliteten er tilfredsstillende ved normal bruk.

Miljøenheten vil derfor be om dokumentasjon på at tilført luftmengde er tilstrekkelig for dagens personbelastning ved barnehagen. Dokumentasjon kan fremlegges i form av nylig gjennomført inneklimatemåling ved normal drift eller nylig innreguleringsprotokoll. Vi viser til forskriftens § 5 Opplysnings- og informasjonsplikt.

Miljøenhetens konklusjon

Møllenberg barnehager har etablert noen rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø, men må etablere rutiner for systematiske kontroller av barns arbeidsmiljø og sikkerhet og revisjon av rutiner. Tilsynet avdekket 4 avvik fra *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som må rettes.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 01.09.2013** på at avvikene er rettet. Dokumentasjon på tilfredsstillende luftkvalitet på barnehagen skal legges fram for Miljøenheten **innen 01.09.2013**.

Ved manglende dokumentasjon og bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at forholdene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og

TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten

Vår referanse
13/14887

Vår dato
27.05.2013

Lov om folkehelsearbeid §14 om retting. . Vi viser også til *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 5* Opplysnings- og informasjonsplikt.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
Miljøsjeff

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Postmottak Oppvekstkontoret